

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sol Triplex In Eodem Universo

Hermann, Amand

Sultzbaci, 1676

Quinta. Quæ est Miscellanea, expediens nonnulla restantia de Genere
dubia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95850](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95850)

generis, nam ut supra dixi ad distinguenda praedicabilia non attenditur praedicatum & subiectum ut sunt in re, sed ut concipiuntur a nobis cum fundamento tamen. Sed

Instatur; Ratio specifica convenit solis individuis eiusdem speciei, sed hic non essent individua eiusdem speciei ergo non posset esse hic ratio specifica, ma. patet sicut & minor ex suppositione scilicet, qua supponitur quod illa quatuor individua duo sint homines, & duo equi & distinguendo mi. concessa ma. In casu non essent individua eiusdem speciei considerando illa secundum statum existentiae realis concedo mi. consideranda illa ut a vidente percipiuntur nego mi. Itaque quia videns illa quatuor individua non percipit differentiam eorum, hinc in eis concepta solo numero differunt sub genere animalis quod tamen in ordine ad illa ut sic cognita induit modum speciei, quia respicit illa ut solo numero differetia, quod est proprium speciei.

Urgetur; hinc sequeretur illa individua non posse nec debere dici generica sed specifica, sequela est falsa, ergo & illud unde sequitur; prob. seq. Quia ideo dicuntur individua generica, quia genus de illis praedicatur per modum generis, ergo si non praedicatur de his per modum generis sequetur non esse individua generica sed specifica. R. negando sequelam ma. cum ant. probationis Quia hoc animal & illud animal, non dicuntur individua generica, quia de illis praedicatur gen^o per modum generis, quia plane ex hoc capite specifica dici deberent, sed dicuntur generica & non specifica, quia ex consuetudine loquendi modo illa dicuntur individua specifica, quae genus participant mediante specie, quia vero ista participant genus immediate generica dici consueverunt. Quod si dicas & urgeas dicendo haec praedicatio hoc ens est ens non potest esse specifica etiam in illo dato sensu, quia species debet habere supra se gen^o, ens autem non habet supra se gen^o ergo non erit specifica sed generica. R. negando assumptum, ad rationem pro probatione positam, specie subiectibilem debere habere supra se gen^o, non vero praedicabilem unde illa praedicatio ens est ens est specifica, non tamen speciei subiectibilis, sed praedicabilis, quid autem sit species subiectibilis & praedicabilis dicat disputatio ne sequente, pro fine disputationis huius sit adhuc.

QUESTIO V.

Quae est Miscellanea expediens nonnulla restantia de genere dubia.

Primum dubium in hac quaestione resolvendum occurrit, Quomodo scilicet conveniant, vel differant Genus supremum, seu generalissimum & infimum Quia videntur differre specie prout affirmat Aversa; vel si specie non differant sequetur neque genus infimum & speciem differre specie, & sic habebimus tantum quatuor species praedicabilem, contra Porphyrium & communem, quod probatur: Quia genus generalissimum potest praedicari de pluribus differentibus genere, verbi gratia de animali & planta ac angelo quae differunt genere, genus autem ultimum verbi gratia animal tantum potest praedicari de pluribus differentibus specie & quidem specie a thoma vel ultima, verbi gratia animal de homine & brutum ponendo quod brutum sit species infima, vel saltem brutum de equo & asino, sed non est major ratio diversificandi spe-

F. Amaldi Hermann Logica.

cie universalis quando unum praedicatur de pluribus differentibus specie, & aliud differentibus numero tantum, quam quod unum praedicatur de pluribus differentibus genere sicut praedicatur genus generalissimum & aliud de differentibus specie tantum, sicut praedicatur genus ultimum; sed illa praedicabilia quae praedicantur de pluribus specie differentibus, & illa quae praedicantur de pluribus numero differentibus tantum constituunt duas species praedicabilem, ergo etiam illa quae praedicantur de pluribus differentibus genere & differentibus specie tantum duas constituunt species, & sic sex erunt praedicabilia, aut si non constituunt, ergo erunt tantum quatuor, quorum utrumque videtur esse inconveniens. Verumtamen R. 1. Argumentum nihil facere singulariter contra me, imo doctrinam a me supra traditam magis confirmat, videlicet stando praecise rationibus posse defendi dari plura, vel pauciora universalis quam quinque, quod si quis communi adherere, nollet libenter concedere; At inhaerendo communi sententiae. R. 2. Genus & speciem praecise differre in eo quod unum praedicatur complete scilicet species, aliud incomplete nempe gen^o, & hoc loquendo de quocumque genere, seu supremo, seu medio, vel infimo; quod autem illa plura de quibus praedicatur genus supremum genere differant est merè impertinens ad rationem generis praecise, cui ex suo conceptu adequato sufficit praedicari de pluribus specie differentibus in quid incomplete, sicut est merè per accidens quinto praedicabili, quod sit gradus genericus verbi gratia color, vel specificus verbi gratia albedo unde ex hoc discursu tantum habetur gen^o primum universale posse subvidi in genus supremum, infimum & medium, quorum primum petit nullum habere gen^o supra se, secundum habere supra se & infra se, tertium habere super se, & nullum habere infra se; & hoc non quia generica sunt praecise, sed quia talia genera. Per haec sufficienter patet solutio dubii positi, sed est

Secundum dubium Est; an species

fit correlativum generis adequatum? Supponit dubium speciei esse correlativum generis, ut etiam infra clarius patebit, difficultas tamen est an sola species sit correlativum? vel an etiam sint individua eius correlativa ita, si per impossibile destructa specie conservaretur individuum, vel e contra destructo individuo conservaretur species, an tunc inquam conservaretur ratio generis ad hoc? R. tam speciem quam individuum esse generis correlativum, quamvis diverso modo, nam immediatum eius correlativum est species, mediatum, individuum completum, quando vero non cognoscitur ut individuum completum, sed veluti incompletum, tunc est quoque immediatum generis correlativum, Non est tamen tale correlativum individuum, ut si per impossibile destrueretur species in individuo posset conservari gen^o, prout est a Porphyrio definitum, quia illud ut dixi si non actu, saltem aptitudine petit essentialiter praedicari de pluribus specie differentibus, licet bene conservaretur gen^o prout consideretur eius quidditativa ratio praecisa in quantum etiam est per haec haecceitate & hoc individuum contrahibile. Quod si quis ulterius dubitas queraat an gen^o unica relatione referatur ad species & ad individua? R. cum Maffrio si intellectus gen^o eodem actu praedicet de specie & individua, esse unicam relationem, secus autem si hoc fiat diversis actibus;

II. Tam species quam individua sunt generis correlativa.

S Et

Et quamvis hæc responsio bona sit, videtur tamen mihi melius responderi dicendo duplicem esse relationem, unam immediatam ad species, alteram mediatam ad individua.

III.

Quomodo genus dicitur correspondere materiae & differentiæ formæ.

Dubium 3. Utrum proprie dicatur genus correspondere materiae, & differentiæ formæ? R. gen^o materiae & differentiam formæ respondere, non per identitatem naturæ, quasi gen^o idem sit ac materia, differentiæ idem ac forma, sed proportionem & similitudinem, quia genus in multis materiam imitatur, & differentia formam. Quod autem gen^o non sit propriè & identitate materia & differentia forma, patet, quia multa constant genere & differentia v.g. angeli qui tamen non constant materia & forma, ergo gen^o non est materia & differentia forma per identitatem naturæ: Deinde omnium subalternarum est eadem materia, sed non est idem genus, ergo major patebit ex libris Physicorum, minor patet etiam, nam genera lapidum, herbarum, animalium sunt diversa. Quod autem gen^o in multis imitetur materiam, & differentia formam probatur: Quia sicut materia est perfectibilis per formam, ita genus per differentiam, & sicut forma est perfectiva materiae, ita differentia generis suo modo; Item sicut materia est potentialis ad formam, ita genus ad differentiam, & sicut forma actualitèr materiam, ita differentia gen^o, & quemadmodum materia est indifferens ad multas formas recipiendas, ita etiã

genus est indifferens ad multas species, unde frequentèr Philosophus materiam genus appellat, & contra genus materiam, imò ex hinc universalitèr dicitur genus contrahi per differentiam ad aliquam certam, determinatamq; speciè veluti pars materialis, hinc etiã vulgatum in Scholis versatur dictum; Genus sumitur a materia, differentia a forma.

Dubium 4. Unde sumatur distinctio generis & differentie?

Ad quod R. Genus desumi posse ab effectu, vel operatione magis communi, & differentiam ab operatione minus communi, sic quia videmus sensationem esse operationem communem homini & bruto, colligimus in homine & bruto dari principium formale talis sensationis ipsi communi, & quia videmus quòd homo discit, quæ operatio non est tam communis quam sensatio, colligim^o per discursum hominem differre à bruto.

Dubium 5. est. An genus prædicetur ut totum, vel ut pars?

R. genus prædicari de suis inferioribus ut pars actualis, & totum potentiale.

Probatur 1. p.

Quia genus ingreditur constitutionem totius inferioris verbi gratià hominis, ergo prædicatur de ipso ut pars actualis.

Prob. 2. p.

Quia ad hoc ut aliquid prædicetur per modum totius de suis potentialis inferioribus sufficit ut superius includatur in inferiori, & inferius non includatur in ipso sed talis est natura generica ergo.

IV.

Genus sumitur a materia, differentia ab effectu magis communi.

V.

Genus prædicatur de suis inferioribus ut pars actualis & totum potentiale.

DISPUTATIO III.

DE SPECIE, SECUNDO PRÆDICABILI.

Quamvis hic de differentia prius agendum fore videri possit, utpote quæ est contrarietiva generis & constitutiva speciei, nihilominus cum species generi sit correlativa, & perfectius prædicetur quàm differentia, hunc sibi congrue vendicari locum; Varie autè sumi potest, nã imprimis tam apud sacros quàm profanos Scriptores accipitur pro eleganti & pulchra venustate corporali, quæ à Politicis dicitur & judicatur digna Imperio, unde etiam Saltes inquit, specie tua & pulchritudine tua intende; secundò accipitur pro aliqua re, seu similitudine alicujus rei faciendæ; tertio modo sumitur à Porphyrio pro specie Logica quæ est correlativa generi; & quarto demum pro specie prædicabili ad inferiora relata, & de his posterioribus duabus speciebus in præsentia cum Porphyrio c. 2. hic nobis sermo erit, unde sit.

QUÆSTIO I.

Quid sit Species?

I.

In hac quæstione examinabo non modò definitionem speciei subijcibilis, verum etiam prædicabilis, quia Porphyrius considerans quomodo quælibet res in serie prædicamentali contemplari possit tam in ordine ad superiora, quàm ad inferiora, utriusq; definitionem singularem tradidit de quibus inter Authores controversatur num rectè sint assignatæ. Antequam ad quæstionem resolvendam accedam.

Notandum primò: Speciem subijcibilem esse, quæ generi subijcitur, seu quæ habet genus supra se, verbi gratià animal, homo, &c. nam animal habet supra se substantiam, quæ est genus respectu substantiæ animalis, & substantiæ lapidis, cum de illis tanquam de specie differentibus prædicetur. Species prædicabilis est quæ non tantum habet supra se genus & ei subijcitur, sed etiam habet infra se plura numero distincta de quibus prædicatur. Quando autem Porphyrius in capite secundo de specie egit de specie subalterna, non egit de illa tanquam de secundo universalis, sed solum specie subijcibili, unde species infima, seu athoma, quæ etiam specialissima vocatur secundum prædicabile est.

II.

Quomodo distinguantur subijcibilis & prædicabilis.

Notandum secundò: Speciem subijcibilem & prædicabilem in hoc distingui,

quòd esto tam subijcibilis quàm prædicabilis habeat supra se genus, tamen species subijcibilis non semper est prædicabilis prædicatione ad secundum universale requisitâ; nam species subalterna (species autem subalterna vocatur, quæ habet alias species sub se) est subijcibilis, verbi gratià animal quod subijcitur substantiæ, non tamen est species prædicabilis, quia licet animal prædicetur de homine & bruto, non propterea debet dici species prædicabilis, cum de his non prædicetur tanquam de numero solo distinctis, sed dici potius debet genus cū de his veluti specie distinctis prædicetur, unde advertendū speciem subalternam si comparatur ad suum superius videlicet genus esse speciem subijcibilem, si verò comparatur ad sua inferiora esse genus propter rationem assignatâ, quia nempe potest prædicari de pluribus specie distinctis, contra verò contingit in specie prædicabili, quæ licet semper subijcitur generi, nunquã tamen est genus, cum nunquã de specie distinctis, sed semper de solo numero distinctis prædicetur. Quibus præmissis & prænotatis ad Resolvendam quæstionem progredior &

DICO I. Bene definitur cum Porphyrio species subijcibilis, quid sit illa quæ subijcitur generi & de qua genus in quid prædicatur.

Hæc est Scoti q. 2. 1. Universalium, & Probatur Generali probatione tum quia omnibus & singulis convenit, tum quia sufficienter explicat naturam speciei subijcibilis.

III.

Definitur species subijcibilis.